

สรุปผลงานการวิจัย

เรื่อง :

การประเมินโครงการพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน: “โครงการสร้างอาชีพการตัดผมและเสริมสวย” วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก

ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

-

ชื่อวิจัย

นายศักดิ์สิทธิ์ วัชรารัตน์, Mr.Saksit Watchararat

ตำแหน่ง

ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก

วุฒิการศึกษา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

สาขาวิชาที่สอน

คอมพิวเตอร์ หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

สถานที่ติดต่อ

วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000 โทร 0-5525-2034

ประเภทงานวิจัย

งานวิจัย อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานที่

วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก

ผู้ร่วมวิจัย

-

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2549

ความเป็นมา

ตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งแก้ปัญหาความยากจนเป็นวาระแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายขจัดความยากจนให้หมดสิ้นไปในปี พ.ศ. 2551 โดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างและพัฒนาวิชาชีพให้แก่ประชาชนผู้ยากจน ยากไร้ ด้อยโอกาส วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลกได้จัดโครงการพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน 1 โครงการ คือ “โครงการสร้างอาชีพการตัดผมและเสริมสวย” ซึ่งต้องมีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการดังกล่าว

แนวคิดทฤษฎี

การประเมินโครงการนี้ ใช้รูปแบบของ Stufflebeam ซึ่ง Daneil L. Stufflebeam ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินในรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ได้แก่ ประเมินภาวะแวดล้อม (Contexts Evaluation) ประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Inputs Evaluation) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และประเมินผลผลิต (Products Evaluation)

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินโครงการพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน: “โครงการสร้างอาชีพการตัดผมและเสริมสวย” วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก

สมมติฐานการวิจัย

-

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ได้ใช้แบบบันทึกตัวโครงการ ประเมินตัวแผนและการดำเนินงานของโครงการ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรผู้มีรายได้น้อยที่เข้าร่วมโครงการ 20 คน และใช้แบบประเมินผลการฝึกอบรมฯ วัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการฝึกอบรมทักษะปฏิบัติตามรายชื่อของหลักสูตรตัดผมและเสริมสวย

ตัวแปร
-
นิยามศัพท์
-
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
แบบสอบถาม แบบประเมินผลการฝึกอบรมฯ และแบบบันทึกตัวโครงการ
วิธีการรวบรวมข้อมูล
<p>ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ออกเป็น 2 ทาง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่เข้าร่วมโครงการ 20 คน และใช้แบบประเมินผลการฝึกอบรมฯ วัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการฝึกอบรมทักษะปฏิบัติ 2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ตำรา เอกสาร วารสาร งานวิจัย บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ในแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ร้านหนังสือ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ
การวิเคราะห์ข้อมูล
ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป MS-EXCEL ซึ่งมีค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ (Percent) และการเรียงลำดับ
สรุปผลการวิจัย
<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านตัวแผนและโครงการ มีการจัดทำแผนและโครงการสอดคล้องกับนโยบายการแก้ปัญหาความยากจนในวาระแห่งชาติของรัฐบาล มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในด้านสภาพพื้นที่ ชุมชน ระยะเวลา งบประมาณ และการมีกลไกในการประสานงาน มีความเป็นไปได้ในด้านเศรษฐศาสตร์ แต่จะมากน้อยอย่างไรต้องมาดูที่ผลสำเร็จของโครงการว่ารายได้ต่อคนต่อเดือนจะเป็นเท่าใด 2. ด้านการบริหารโครงการ มีความพร้อมทั้งกำลังคน งบประมาณ สถานที่ และระยะเวลา ในการดำเนินโครงการเมื่อเปรียบเทียบกับปฏิทินการดำเนินงานของโครงการและการดำเนินงานจริง พบว่ามีการจัดการฝึกอบรมอาชีพทั้งในและนอกสถานศึกษา จากครูผู้สอนและผู้มีประสบการณ์จริง จำนวน 60 ชั่วโมง ที่ผู้เข้าร่วมโครงการให้การยอมรับและพึงพอใจ ส่วนภาพรวมของการบริหารโครงการ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร 3. ด้านผลสำเร็จของโครงการ โครงการมีหลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ งบประมาณ และแผนปฏิบัติการหรือแผนการดำเนินงานที่แน่นอน และชัดเจน แต่การดำเนินงานโครงการจริง คณะกรรมการของโครงการ พยายามชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่าเป็นโครงการที่ไม่มีอะไรแน่นอน ทั้งขั้นตอนต่าง ๆ ระยะเวลา การฝึกอบรม งบประมาณ และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งการจัดตั้งร้านสถานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง จนกระทั่งโครงการไม่สามารถดำเนินการตามแผนปฏิบัติการจัดตั้งร้านได้ทั้ง 4 ร้านเลย ดังนั้นประสิทธิภาพการใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการนี้ จึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพียงแต่ใช้ให้ครบตามโครงการเท่านั้น รวมทั้งสิ้น 172,500 บาท โดยกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้และทักษะในการจัดการการเรียนรู้อาชีพพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการจากระดับปานกลางถึงน้อยที่สุด เพิ่มมาเป็นระดับปานกลางถึงมาก ทางด้านผลทางเศรษฐกิจ กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ ได้เปิดร้านตัดผม/เสริมสวยด้วยเงินทุนส่วนตัว มีต้นทุนเฉลี่ยต่อร้าน 32,965 บาท ส่วนใหญ่ตั้งใจที่จะเปิดอยู่แล้ว และมีหลายร้านที่เปิดอยู่ก่อนหน้านี้ เมื่อนำรายได้มาเฉลี่ยต่อร้านต่อเดือนอยู่ที่ประมาณ 8,321 บาท ส่วนรายจ่ายเฉพาะค่าวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติมต่อเดือน 2,918 บาท นอกจากนี้ยังมีค่าเช่าร้านต่อเดือน 1,500-3,000 บาท และค่าน้ำค่าไฟฟ้าอีกด้วย เมื่อคิดคำนวณเป็นรายได้สุทธิประมาณ = $8,321 - 5,918 = 2,403$ บาท โดยรายได้ ณ เส้นความยากจน ปี 2547 = 1,242 บาท/คน/เดือน หรือ ประมาณการรายได้ ณ เส้นความยากจน ปี 2548 = 1,270 บาท/คน/เดือน (ยังไม่ได้คำนวณต้นทุนการเปิดร้านและค่าน้ำค่าไฟฟ้ามาคิดคำนวณด้วย) ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงโอกาสในการประกอบอาชีพที่ยึดเป็นอาชีพหลักแบบยั่งยืนต่อไปแล้ว จะสามารถคืนทุนได้ภายใน 1.5 ปี ยกเว้นถ้ามีงานเทศกาล แต่งงาน รับปริญญา บ่อย ๆ ก็จะคืนทุนเร็ว สรุปได้ว่า มีผลทางเศรษฐกิจ ที่สามารถขยายโอกาสสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายได้ และสำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก จัดว่าเป็นศูนย์กลางหรือเครือข่ายของชุมชนอาชีพตัดผมและเสริมสวยของกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ
ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - ควรดำเนินงานไปตามแผนและตารางการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยมีการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา - ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินงานไปตามแผนและตารางการปฏิบัติงานตามขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใดได้ ควรมีการหารือ เพื่อปรับแผนและตารางการปฏิบัติงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย อันจะทำให้โครงการสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของงานวิจัย
<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการปรับปรุง การดำเนินงาน สรุปผลสำเร็จ และการพัฒนาโครงการ - เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการวางแผนโครงการพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการ เพื่อแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป
ค่าใช้จ่าย
5,000 บาท
แหล่งทุน
เงินงบประมาณ อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
บรรณานุกรม
<p>กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแนวทางการวิจัยทางการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2543.</p> <p>นิภา ศรีไพโรจน์. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2531.</p> <p>ฝ่ายวิจัยการศึกษาและส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์. อบรมเชิงปฏิบัติการ การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: กรมอาชีวศึกษา, 2542. เอกสารอัดสำเนา</p> <p>ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร). ในงานมอบนโยบาย แนวทางการแก้ปัญหาสังคมและความยากจน เชิงบูรณาการ. http://khonjon.dopa.go.th/. 15 พฤศจิกายน 2546.</p> <p>มูลนิธิกองทุนไทย. เปิดสถานการณ์ "ความยากจน" ก่อนโหมโรงแปลงสินทรัพย์เป็นทุน จดทะเบียนคนจน. http://www.thaingo.org/story/aop_07.htm. 2547.</p> <p>ศูนย์ทดสอบทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และฝ่ายวิจัยการศึกษาและส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: กรมอาชีวศึกษา, 2542. เอกสารอัดสำเนา</p> <p>สำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ความยากจนและการกระจายรายได้. http://poverty.nesdb.go.th/poverty_new/. 2549.</p>